

VLADA CRNE GORE

**Izvještaj o realizaciji Srednjoročnog
programa rada Vlade Crne Gore 2018 - 2020. godine,
za 2018. godinu**

April, 2019.

SADRŽAJ

UVODNI REZIME	3
PRIORITET 1	6
PRIORITET 2	11
PRIORITET 3	16
PRIORITET 4	19
PRIORITET 5	22
PRIORITET 6	25
OCJENA REALIZACIJE SREDNJOROČNOG PROGRAMA RADA VLADE U 2018. GODINI, SA PREPORUKAMA ZA DALJU REALIZACIJU	29

UVODNI REZIME

Vlada Crne Gore je u februaru 2018. godine donijela Srednjoročni program rada Vlade 2018-2020. Program predstavlja jasnu mapu puta za ostvarivanje vizije razvoja koja u prvi plan stavlja interes naših građana. Srednjoročnim programom su utvrđeni prioriteti za naredni trogodišnji period, uz uvođenje mjerljivih indikatora uspjeha u cilju kvalitetnijeg i odgovornijeg rada u pravcu postizanja vidljivih rezultata u sprovođenju strategijskih ciljeva utvrđenih na nacionalnom nivou, kao što su, prije svega, dinamičan ekonomski rast, nova radna mjesta i zapošljavanje.

“Vlada je pokazala dosljednost i odgovornost u realizaciji utvrđenih ciljeva, afirmacijom dosadašnjih rezultata u svim oblastima društvenog i privrednog razvoja i naporima u pravcu postizanja održivih reformi, većeg privrednog rasta, pravednije socijalne politike, smanjenja nezaposlenosti, i ostvarenja punog povjerenja građana Crne Gore u institucionalne kapacitete države. Ovim programom želimo poslati poruku da u naredne tri godine želimo da nastavimo nesmanjenom dinamikom.”

Vlada čvrsto stoji iza svog opredjeljenja da realizuje ciljeve ovog programa i odlučni smo u namjeri da to svoje opredjeljenje realizujemo na način što će Vlada i cijela administracija raditi posvećeno, odgovorno i efikasno. Postavljajući princip odgovornosti i profesionalizma, kao temeljni princip za realizaciju ovih ciljeva, uspostavićemo sveukupnu društvenu, zakonodavnu i socijalnu infrastrukturu koja je neophodna za realizaciju definisanih javnih politika.”

Predsjednik Vlade Duško Marković

U skladu sa ciljevima zadatim Ekspozeom predsjednika Vlade utvrđeni su sljedeći prioriteti na trogodišnjem planu:

PRIORITET 1:

Crna Gora - država ekonomskog razvoja i novih radnih mesta;

1

PRIORITET 2:

Crna Gora - država vladavine prava i dobrog upravljanja;

2

PRIORITET 3:

Crna Gora - država koja podstiče razvoj nauke, obrazovanja i kulture za bolji ekonomski rast;

3

PRIORITET 4:

Crna Gora - država uspješnih infrastrukturnih projekata;

4

PRIORITET 5:

Crna Gora - država koja brine o zdravlju i dobrobiti svojih građana i zdravoj životnoj sredini;

5

PRIORITET 6:

Crna Gora - država sa snažnom međunarodnom pozicijom.

6

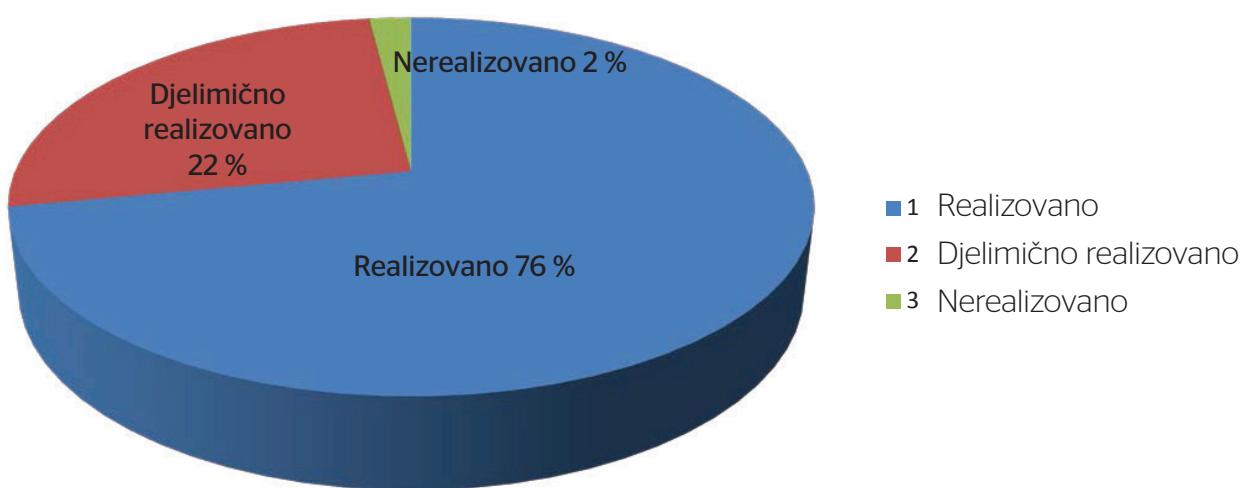
Za svaki prioritet u okviru svakog cilja razvijen je set ključnih obaveza po pojedinim oblastima, kao i prateći pokazatelji uspjeha.

Važno je naglasiti vezu između naših prioriteta koje ne treba sagledavati hijerarhijski, nego isključivo kao paket međusobno komplementarnih oblasti djelovanja, od kojih svaka ima potencijal da pozitivno utiče na ostale.

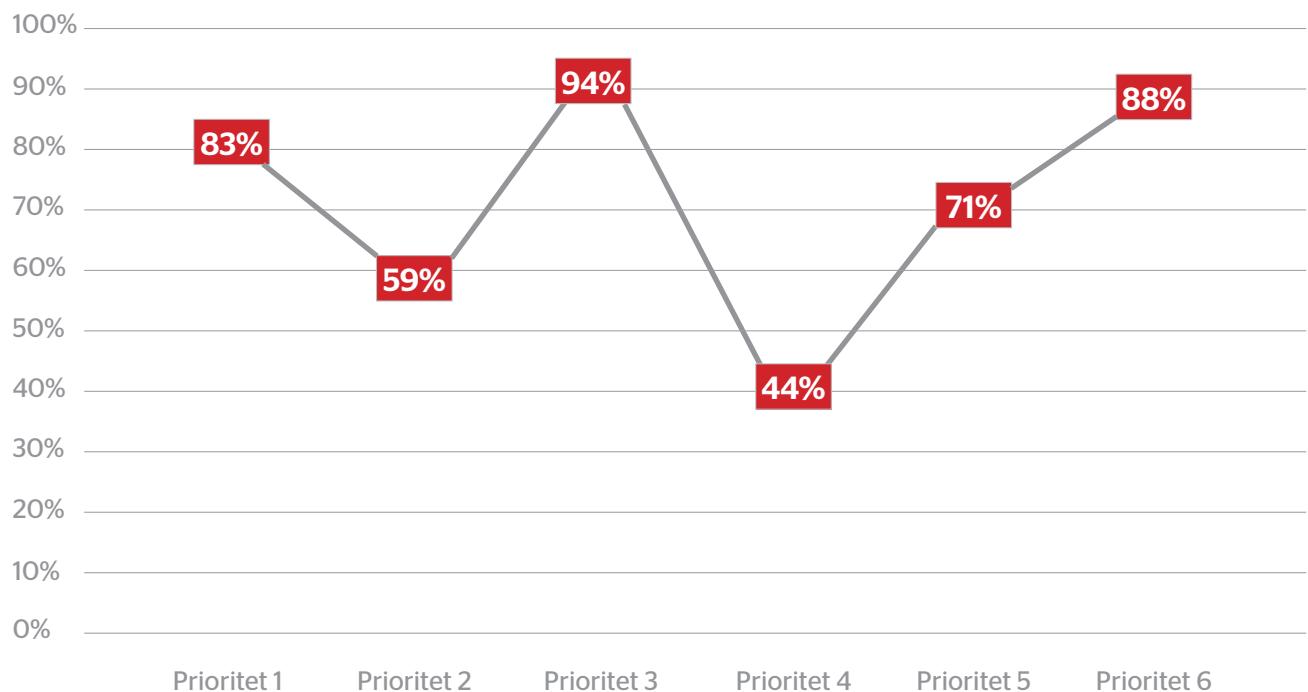

Ukupan procenat realizacije za 2018. godinu, za 6 Prioriteta utvrđenih Srednjoročnim programom rada Vlade 2018-2020, u odnosu na 105 planiranih ključnih obaveza, iznosi 76%, dok je djelimično realizovano 22%. U 2018. godini samo 2% planiranih ključnih obaveza nije realizovano.

UKUPNA REALIZACIJA

Kada je u pitanju stepen realizacije po Prioritetima, najveći procenat realizacije je kod Prioriteta 3 - 94% i Prioriteta 6 - 88%. Takođe visok stepen realizacije ostvaren je kod Prioriteta 1.

Nosioci najvećeg broja ključnih obaveza iz Srednjoročnog programa rada su: Ministarstvo rada i socijalnog staranja 14, Ministarstvo ekonomije 13 i Ministarstvo održivog razvoja i turizma 11 ključnih obaveza.

Ključne obaveze za 2018. godinu u potpunosti su realizovali: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo sporta i mladih, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo pravde, Ministarstvo javne uprave, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo nauke i Generalni sekretarijat Vlade.

Na osnovu prezentiranih podataka može se konstatovati da se obaveze predviđene Srednjoročnim programom rada Vlade realizuju planiranom dinamikom. Ostvareni su značajni rezultati, ali s obzirom na to da su obaveze uglavnom višegodišnjeg karaktera i efekti će biti vidljiviji u srednjem, odnosno dugom roku. Postavljeni ciljevi i, s tim u vezi, indikatori za praćenje progresa, u skladu su sa aktuelnim razvojnim politikama za pojedine oblasti djelovanja.

PRIORITET 1:

Crna Gora - država ekonomskog razvoja i novih radnih mesta

Primarni cilj ovog prioriteta je dugoročni ekonomski rast zasnovan na novim ulaganjima i jačanju konkurentnosti privrede, te afirmisanju turizma. Da bi se ovo postiglo potrebno je unaprijediti konkurentnost naših privrednika, povećati primarnu poljoprivrednu proizvodnju i reformisati tržište rada da bi se obezbijedio poslovni ambijent koji privlači investitore i stvara mogućnosti za otvaranje kvalitetnih radnih mesta i povećanje zaposlenosti.

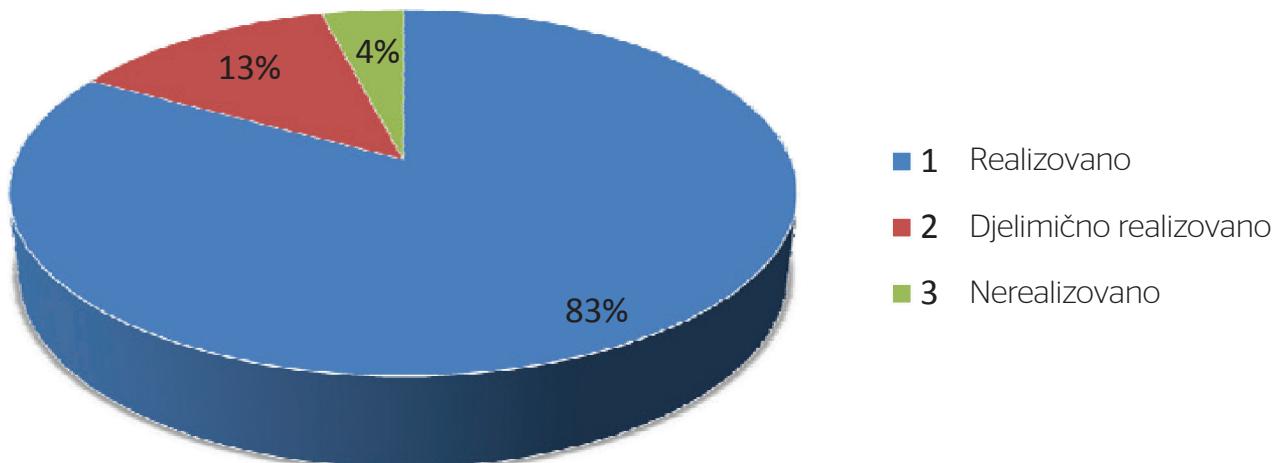
U okviru Prioriteta 1 definisani su ciljevi:

1. Unaprijediti poslovni ambijent radi poboljšanja konkurentnosti privrede i poslovanja klastera uz povećanje zaposlenosti;
2. Realizacija aktivnosti u cilju jačanja ekonomskog patriotizma;
3. Podrška ravnomjernom razvoju jedinica lokalne samouprave;
4. Stvaranje uslova za veće zapošljavanje, povećanje radne aktivnosti i mobilnosti radnika, te smanjenje nesklada između ponude i tražnje;
5. Ostvarenje veze poljoprivrede sa trgovinom i turizmom kroz diversifikaciju ekonomskih aktivnosti u ruralnim područjima;
6. Povećanje primarne poljoprivredne proizvodnje (biljna proizvodnja i stočarstvo), organske proizvodnje, te rast dohotka na poljoprivrednim gazdinstvima;
7. Unapređenje infrastrukture neophodne za razvoj i povezivanje ruralnih područja;
8. Poboljšanje uslova i kvaliteta života i ostanak stanovništva na selu;
9. Unapređenje Crne Gore kao turističke destinacije.

Za realizaciju Prioriteta 1 ukupno je definisano 9 ciljeva, i u okviru ciljeva ukupno 24 ključne obaveze.

Ukupan stepen realizacije za Prioritet 1 u 2018. godini je 83%, djelimično je realizovano 13%, a nerealizovano 4%.

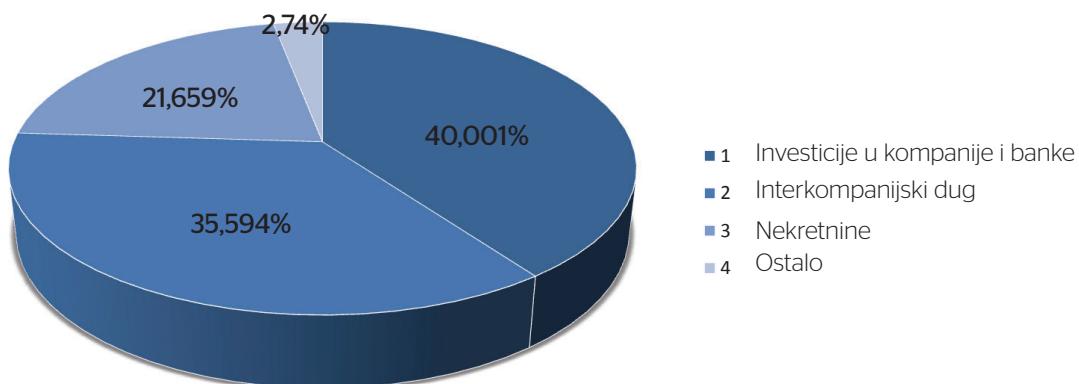
PRIORITET 1

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ U cilju obezbjeđenja podrške malim i srednjim preduzećima i preuzetnicima pružanjem neophodnih informacija o uspješnijem korišćenju mjera podsticaja i razvoja poslovanja, osnovan Direktorat za investicije, razvoj malih i srednjih preduzeća i upravljanje EU fondovima.
- ✓ Kroz finansijsku i nefinansijsku podršku podržana 102 preduzeća u ukupnom iznosu 376.980 €.
- ✓ U cilju daljeg razvoja zanatske djelatnosti, pokretanjem programske podrške zanatstvu, inicirane su aktivnosti na poboljšanju uslova za dalji razvoj tradicionalnih zanata i zantaskih vještina.
- ✓ Odobreno 126.498 € bespovratnih sredstava Ministarstva ekonomije, 837.800 € kreditnih sredstava IRF i nabavljeno 808.250 € mašina i prateće opreme, na osnovu programa podrške za modernizaciju prerađivačke industrije.
- ✓ Ostvaren je rast ekonomije od 4,9%. Zabilježeni su i pozitivni rezultati u građevinarstvu (rast od 25%), industrijskoj proizvodnji (rast od 22,4%), dok je u sektoru turizma zabilježen značajan rast kako u dolascima (kolektivni smještaj rast od 12,7%), tako i u noćenjima turista (8,2% rast).
- ✓ Ostavreni su prihodi od turizma preko milijardu € (1.000,9 mil.€) i veći su za 8,6% u odnosu na 2017. godinu.
- ✓ Ukupan priliv stranih direktnih investicija u 2018. godini iznosio je 843,1 mil.€, što predstavlja rast od 27,9% u odnosu na 2017. godinu.

OSTVARENI REZULTATI

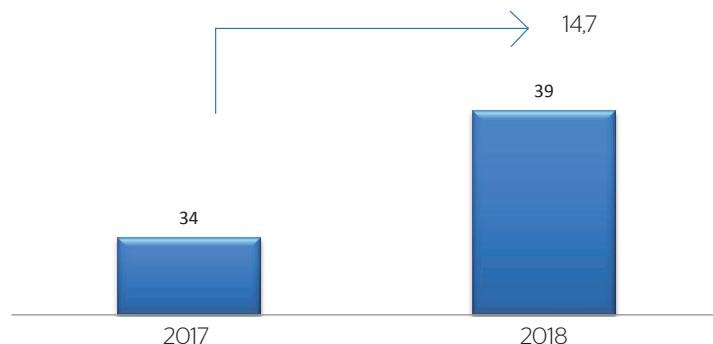

- ✓ Prema evidenciji Zavoda za zapošljavanje smanjen je broj nezaposlenih za 19,28 %, u odnosu na 2017. godinu.
- ✓ Programom podsticanja razvoja klastera, odobreno je 9 prijava, u ukupnom iznosu 101.357,50 €.
- ✓ 17 % kupaca više i češće kupuje domaće proizvode u odnosu na 2017. godinu, što je rezultat sprovedene intenzivne medijske, kampanje i direktnе promocije u maloprodajnim objektima.
- ✓ Zakonom o budžetu Crne Gore za 2018. godinu opredijeljeno je 5,1 miliona eura za realizaciju mјera aktivne politike zapošljavanja što je oko 80% više u odnosu na 2017. godinu. Dodatno, opredijeljeno i 6 miliona eura za mјere i akivnosti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom.
- ✓ Obezbijedeno je 8 miliona eura za realizaciju Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem, i sproveden je za 3.055 korisnika.
- ✓ 180 mladih sa stečenim visokim obrazovanjem bilo je uključeno na poslovima sprječavanja neformalnog poslovanja "Stop sivoj ekonomiji".
- ✓ Kroz opšte programe profesionalne orientacije je prošlo 6.695 učenika, 665 studenata i 498 nezaposlenih starosti ispod 30 godina, što znači da je ukupno 7.858 mladih koristilo ovu uslugu.
- ✓ Realizacijom programa javnih radova omogućeno je zapošljavanje 936 teže zapošljivih nezaposlenih lica, na određeno vrijeme u trajanju do šest mjeseci, na privremenim netržišnim poslovima od javnog interesa. Najviše lica je uključeno iz opština sjevernog regiona 59,27%.
- ✓ ZZCG je odobrio 80 kredita kojim je omogućeno zapošljavanje 100 lica. Od ovog broja 70 kredita se odnosilo na nezaposlena lica, 8 kredita za pravna lica i 2 kredita za preduzetnike.
- ✓ Kreiran je i sproveden Program "Osnaži me i uspjeću", i realizovao se za 925 teže zapošljivih lica, od kojih 538 žena bivših korisnika naknade po osnovu rođenja troje ili više djece, 185 korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice i 202 ostala teže zapošljiva nezaposlena lica.
- ✓ Sprovedeni su programi obrazovanja i osposobljavanja odraslih za 1.295 nezaposlenih lica u cilju bržeg usklađivanja ponude i potražnje za radnom snagom.
- ✓ Nove stručne kvalifikacije za kojima je prisutna tražnja na tržištu rada steklo je 554 lica, dok je ključne vještine potrebne za obavljanje poslova određenog zanimanja steklo 741 lice.
- ✓ U okviru tri Programa podrške razvoju biznisa čiji su nosioci žene podržano je 39 projekata, ukupne vrijednosti 1,2 mil. €, što predstavlja povećanje od 14% u odnosu na 2017. godinu. Opština Herceg Novi je realizovala 4 granta za 4 žene u ukupnom iznosu od 10.000 €.

Podrška ženama u biznisu	2017	2018
Broj plasmana	34	39
Vrijednost plasmana (mil EUR)	2,38	1,22

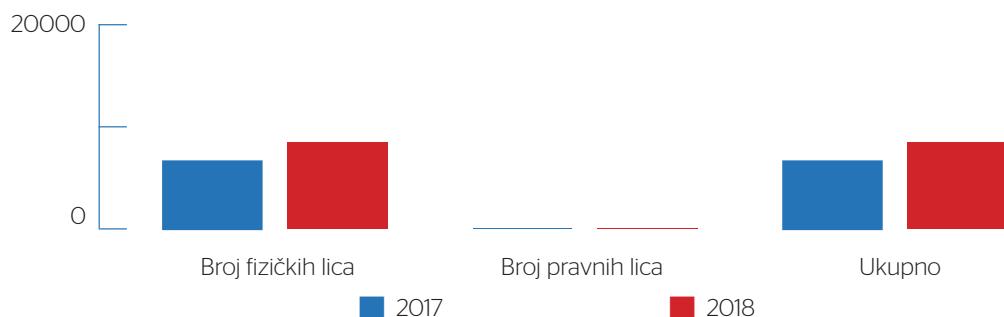
OSTVARENI REZULTATI

Broj plasmana namijenjenih za podršku ženama u biznisu

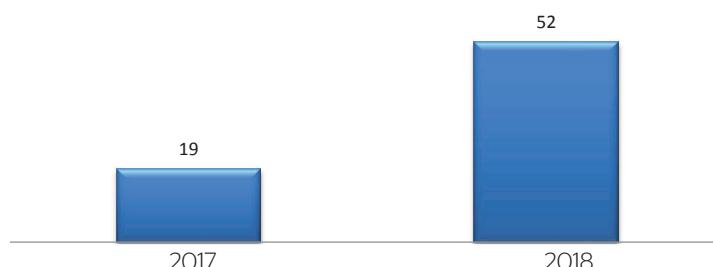

- ✓ Registrovano 9557 poljoprivrednih gazdinstava (9393 fizičkih lica, 164 pravna lica), što je značajno povećanje u odnosu na 2017. godinu, kada je bilo registrovano 7200 poljoprivrednih gazdinstava (7082 fizičkih lica i 118 pravnih lica).
- ✓ Broj registrovanih seoskih domaćinstava je povećan sa 19 (kraj 2017.) na 52 na kraju 2018. godine.

Broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava

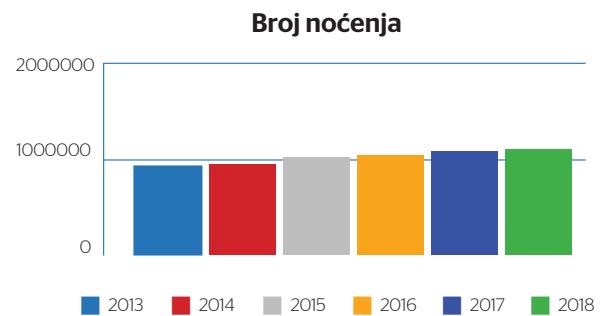
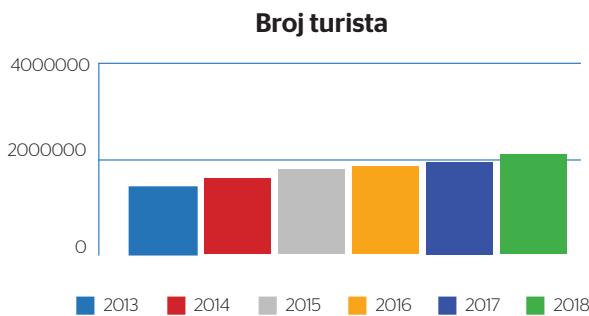
Broj registrovanih seoskih domaćinstava

- ✓ Investirano je 41.009.355,83 € kao podrška primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prerađivačkoj agroindustriji.
- ✓ Registrovana su 134 sertifikovana organska proizvođača, što predstavlja rast od 47% u odnosu na 2017. godinu.
- ✓ Ostvaren je rast površina pod organskom proizvodnjom za 64% u odnosu na 2017. godinu, i to sa 2.719,8 ha u 2017. godini na 4.461,37 ha.
- ✓ U unapređenje infrastrukture za razvoj i povezivanje ruralnih područja investirano je 2.700.000 €.

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ Asfaltirano 9 km seoskih puteva, postavljeno 58 km primarne i 20 km sekundarne vodovodne mreže.
- ✓ Poboljšani uslovi i kvalitet života i ostanak stanovništva na selu: 1458 mladih (ispod 40 godina) su nosioci poljoprivrednih gazdinstava što predstavlja rast od 34,5%, u odnosu na 2017.
- ✓ Obezbijedena je podrška za 60 mladih poljoprivrednika i za 124 mlada pčelara.
- ✓ Ostvareni su rekordni rezultati u turizmu i ukupni prihodi u iznosu od 1.039 miliona €, što je 80 miliona više u odnosu na 2017. godinu i gotovo 160 miliona € više od 2016. godine.
- ✓ Crnu Goru je posjetilo 2.204.408 turista, što je 204.399 turista više nego 2017. godine i 390.591 turista više nego u 2016. godini.
- ✓ Ostvareno je ukupno 12.927.798 noćenja ili gotovo 1 milion noćenja više nego u 2017. godini, odnosno gotovo 1.7 miliona noćenja više u odnosu na 2016. godinu.
- ✓ U objektima kolektivnog smještaja boravilo je 1.076.848 turista ili 121.349 turista više nego 2017. godine i 268.060 turista više nego 2016. godine, koji su ostvarili ukupno 4.208.955 noćenja ili 318.585 više nego u 2017. godini, odnosno 687.058 više nego u 2016. godini.
- ✓ Otvoreno je 25 novih hotela od čega 6 hotela sa 5 zvjezdica i 9 hotela sa 4 zvjezdice, tako da je 51% svih kreveta u objektima kolektivnog smještaja sa 5 i 4 zvjezdice, što pokazuje da Crna Gora ide u pravom smjeru ka stvaranju visokokvalitetne destinacije.
- ✓ Povećana je posjećenost Nacionalnih parkova za 38 % u odnosu na 2017. godinu, a takođe su povećani prihodi za 35% u odnosu na 2017. godinu.

- ✓ Preduzete su konkretnе mjere i utvrđene osnove za vođenje pregovora o usaglašavanju i zaključivanju sporazuma o bezviznom režimu sa tri države i stvoreni uslovi za iniciranje novih u skladu sa realnim potrebama i mogućnostima.
- ✓ Otvoren je novi skijaški centar, Kolašin 1600. Izabrani su izvođači radova na izgradnji žičara u ski centrima Savin kuk i Cmiljača i žičare za Đalovića pećinu Bijelo Polje i nastavljene aktivnosti na infrastrukturnom povezivanju (saobraćajnice, elektrosnabdijevanje, vodosnabdijevanje) lokaliteta Cmiljača Bijelo Polje, Žarski Mojkovac, Savin kuk Žabljak, Đalovića pećine Bijelo Polje.

Naredni ključni koraci

- Priprema Nacrta Strategije razvoja nacionalnog brenda.
- Donošenje seta zakona iz oblasti rada: Zakon o radu, Zakon o Fondu rada, Zakon o mirnom rješavanju radnih sporova, Zakon o zaštiti građana Crne Gore na radu u inostranstvu, Zakon o volontеризму i Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom.

PRIORITET 2:

Crna Gora - država vladavine prava i dobrog upravljanja

Primarni cilj ovog prioriteta je očuvanje mira, bezbjednosti i stabilnosti, razvoja demokratije, vladavine prava, slobode, ljudskih i manjinskih prava i dobrog upravljanja za sve građane. Da bi to postigli, radićemo na unapređenju sistema pravosuđa kroz poboljšanje pristupa pravdi, kreiranju javne uprave koja će biti u punoj službi građana i privrede i suzbijanju svih oblika kriminala. Takođe, cilj ovog prioriteta je dobro fiskalno upravljanje kroz jačanje makroekonomski i, u tom okviru, fiskalne stabilnosti, kao preduslova dugoročnog privrednog rasta i povećanja konkurentnosti crnogorske ekonomije.

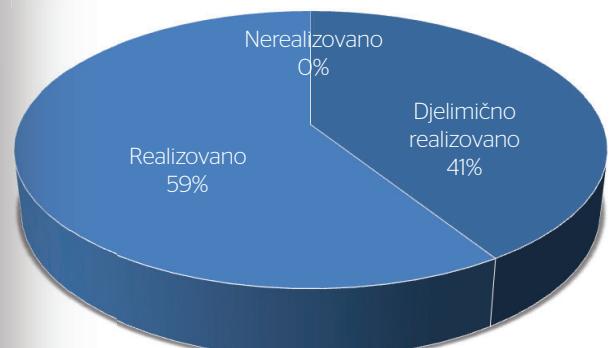
Za Prioritet 2 utvrđeni su ciljevi

10. Jačanje sistema nacionalne bezbjednosti i odbrane;
11. Stvaranje efikasne i servisno opredijeljene javne uprave koju karakteriše rast povjerenja građana;
12. Poboljšanje pristupa pravdi građanima i pravnim subjektima primjenom alternativnih načina rješavanja sporova (medijacija), kao efikasnog, finansijski isplativog, održivog i dostupnog načina rješavanja sporova;
13. Unapređenje ljudskih prava i sloboda svih društvenih grupa, manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;
14. Očuvanje održivosti javnih finansija, uz odgovorno upravljanje sredstvima poreskih obveznika.

Za realizaciju Prioriteta 2 ukupno je definisano 5 ciljeva, i ukupno 17 ključnih obaveza.

Ukupan stepen realizacije za Prioritet 2 u 2018. godini je 59%, djelimično je realizovano 41%, a nerealizovano 0%.

PRIORITET 2

■ Realizovano

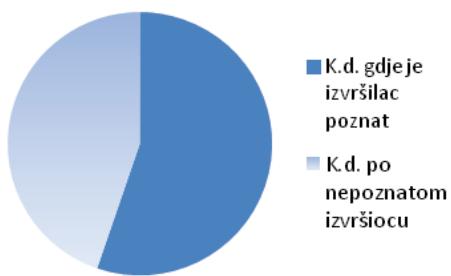
■ Djelimično realizovano

■ Nerealizovano

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ Postignuti su veoma dobri rezultati na rasvjetljavanju krivičnih djela i rasvijetljeno je 74,7% krivičnih djela po nepoznatom izvršiocu, dok je taj procenat u 2017. godini iznosio 68,6%.

2017.

2018.

- ✓ Intenzivirane su aktivnosti na suzbijanju organizovanog kriminala i korupcije, o čemu svjedoče i podaci da je broj procesuiranih lica Specijalnom tužiocu za borbu protiv organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina veći za 170% u odnosu na prošlu godinu (2018. - procesuirano 427 lica; 2017. - procesuirano 155 lica), a otkriveno je i 140% više krivičnih djela (2018 - 591 kd; 2017 - 246 kd).

K.d. Ubistvo u pokušaju	51	37
Broj procesuiranih lica Specijalnom tužiocu za borbu protiv organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina	155	427
Sprječeno izvršenje najtežih krivičnih djela protiv života i tijela	7	21
Otkrivanje privrednih delikata	519	834

- ✓ Broj otkrivenih krivičnih djela u vezi sa zloupotrebama opojnih droga je veći za 6,5%, a broj prekršaja zbog posjedovanja droge za 68% u odnosu na 2017. godinu. U 1146 pojedinačnih zaplijena ukupno je pronađeno i oduzeto 3 248 498,96 gr. opojnih droga ili 3,7% manje u odnosu na prošlu godinu (3 374 282,12 gr).
- ✓ Realizovano je i više složenih i opsežnih obrada - istraživanja u oblasti suzbijanja privrednog kriminala, što je rezultiralo otkrivanjem 60% više privrednih delikata (2018. - 834 kd; 2017. - 519 kd) zbog kojih je nadležnim tužiocima procesuirano 23% više fizičkih i 268% više pravnih lica.
- ✓ Uprava policije je izradila Plan aktivnosti za borbu protiv teškog i organizovanog kriminala za period 2018-2019. godina.
- ✓ Pripremljen pilot projekat video nadzora grada Bara procijenjene vrijednosti cca 5 miliona (2,5 miliona za 2019. godinu i 2,5 miliona za 2020. godinu).
- ✓ Intenzivno se radilo na unapređenju saradnje sa građanima i lokalnom samoupravom na poboljšanju nivoa bezbjednosti i sigurnosti, kao i rješavanju problema u zajednici. Shodno Planu medijskih kampanja za 2018. godine MUP-UP samostalno ili u saradnji sa partnerima realizovali su šest kampanja iz oblasti bezbjednosti saobraćaja.
- ✓ 23,8% je manji broj smrtno stradalih učesnika u saobraćaju u odnosu na prethodnu godinu.

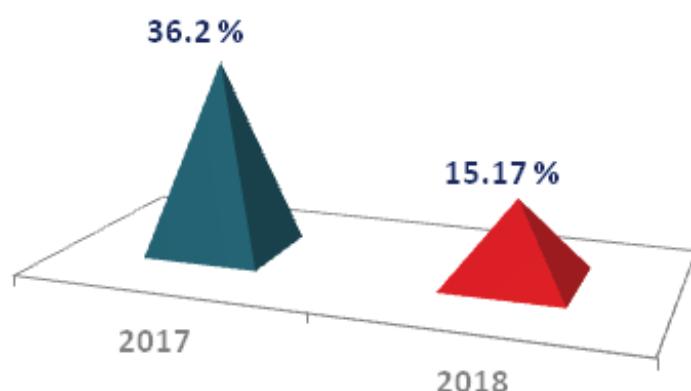
OSTVARENI REZULTATI

- ✓ Registrovano je 421 (2017 - 465) teže povrijeđeno lice ili 9,5% manje, kao i 2142 (2017 - 2183) lakše povrijeđena lica ili 1,9% manje u odnosu na prethodnu godinu.
- ✓ Značajno je povećan broj kontrolisanih vozila, alkotestiranih vozača, izdatih naloga za plaćanje novčanih kazni i drugih preduzetih mjera.
- ✓ Izvršena je nabavka jednog protivpožarnog aviona u vrijednosti 3.000.000 eura.
- ✓ Započeta je aktivnost čišćenja kasetne municije i do sada je realizovano preko 34% planiranih aktivnosti, očišćena je u potpunosti teritorija opštine Rožaje, a sada se realizuju aktivnosti na aerodromu Podgorica. Pronađeno je i uništeno 14 komada kasetnih bombi (submunitions).
- ✓ Završena je rekonstrukcija graničnog prelaza Božaj.
- ✓ Završena je izgradnja objekta graničnog prelaza Zatrijebačka Cijevna - Grabom.
- ✓ Ostvareni su značajni rezultati u cilju stvaranja efikasne i servisno opredijeljene javne uprave i unaprijeđeni kapaciteti državne uprave za primjenu rješenja iz ZUP-a s provođenjem kontinuiranih obuka u toku 2018. godine.

Propis	Broj obuka	Broj obučenih službenika
Zakon o upravnom postupku	17	441
Pravilnik o sadržaju godišnjeg izvještaja o postupanju u upravnim stvarima i bližem sadržaju i načinu vođenja evidencije o postupanju u upravnim stvarima	4	104

- ✓ Procenat upravnih akata koji su poništeni od strane Upravnog suda u odnosu na ukupan broj podnijetih tužbi svega 15,17%, naspram prošlogodišnjih 36,2%.

Procenat upravnih akata koji su poništeni od strane Upravnog suda

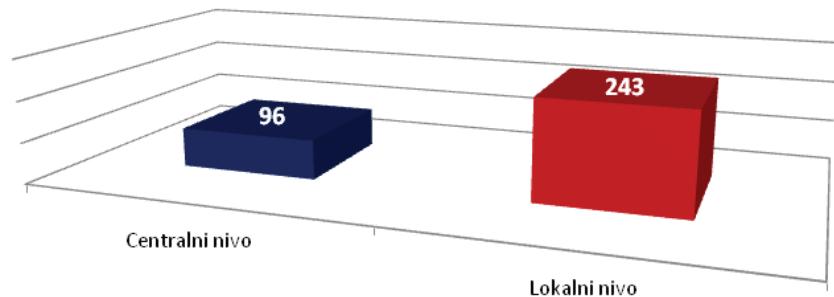

- ✓ Porastao je broj institucija koje pružaju e-usluge, koji trenutno iznosi 50. Broj usluga na portalu eUprave se povećao značajno i sada iznosi 564 usluge u odnosu na prošlogodišnjih 249, što čini povećanje od 126%.
- ✓ Broj "one stop shop" servisa na portalu je unaprijeđen i iznosi 24, što je za 9 više u odnosu na prošlu godinu.
- ✓ Na portalu eUprave je moguće pribaviti 337 biznis licenci.

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ Donijet je Plan optimizacije javne uprave 2018-2020, čija implementacija je u toku. Prvi kvartalni Izvještaj o realizaciji Plana optimizacije javne uprave 2018- 2020, pokazao je pozitivan trend smanjenja broja zaposlenih u javnoj upravi u ukupnom iznosu od 339 i to 96 (8% od ciljane vrijednosti do kraja 2018.) zaposlenih na centralnom nivou i 243 (40% od ciljane vrijednosti do kraja 2018.) zaposlenih na lokalnom nivou.

Smanjenje broja zaposlenih u periodu od 1. jula - 1. septembra

- ✓ U cilju poboljšanja pristupa pravdi građanima i pravnim subjektima primjenom alternativnih načina rješavanja sporova broj upućenih sporova na alternativno rješavanje povećan za 200% u odnosu na 2017. godinu.
- ✓ Povećan broj sporova rješavanih pred Centrom za posredovanje za 10 %.
- ✓ Zaključeno je 80 % više sporazuma u odnosu na 2017. godinu.

Broj upućenih sporova	Broj sporova u kojima je postignut sporazum	Broj posredovanja u toku	
2017.g.	616	100	94
2018.g.	200% i više	80% i više	53

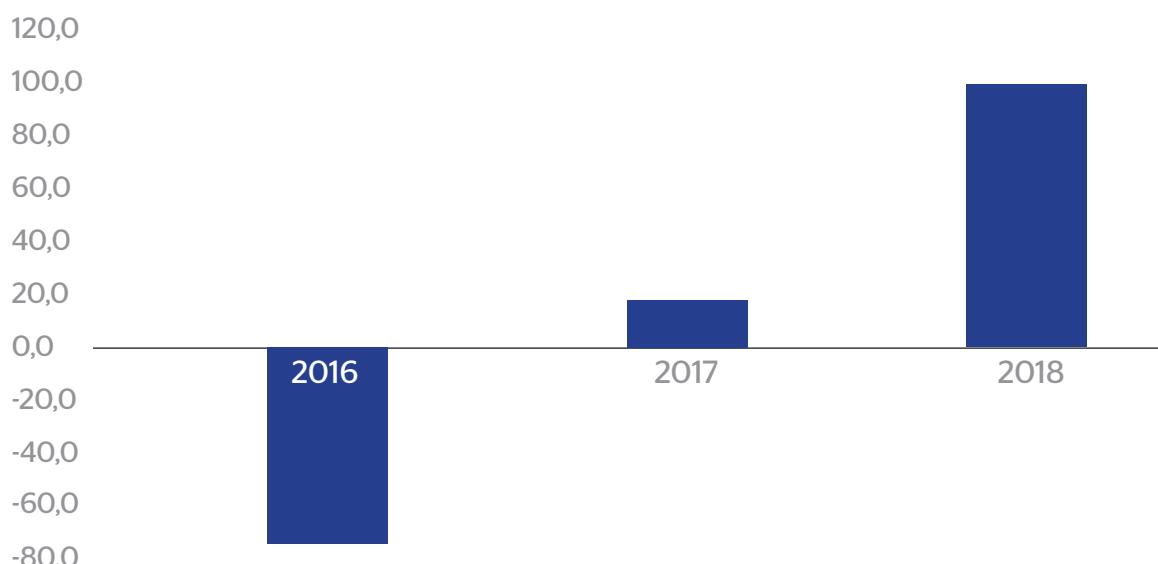
- ✓ Napravljeni su značajni pomaci na planu unapređenja ljudskih prava i sloboda i donijeta Strategija za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori 2019-2023, čime je obezbeđen kontinuitet njene politike u predmetnoj oblasti i stvorena sistemska pretpostavka za dalji rad na unapređenju poštovanja ljudskih prava LGBTI osoba i jačanju njihove društvene prihvaćenosti.
- ✓ Povećan je broj žena preduzetnica za 1,5%.
- ✓ Prema istraživanju Ministarstva za ljudska i manjinska prava, kumulativno posmatrano, u odnosu na 2011. godinu, građani procjenjuju da je diskriminacija na nižem stepenu danas u odnosu na prije osam godina za više od 6%.
- ✓ U cilju osnaživanja pripadnika/ca romske i egipćanske populacije za uključivanje u javni i politički život organizovane su tri obuke, u Podgorici, Nikšiću i Tivtu kojima je obuhvaćeno oko 60 učesnika/ca, od čega 40 žena.
- ✓ Jedna Romkinja je aktivno uključena u jednu političku partiju.
- ✓ Uprava policije je podnijela 12 krivičnih prijava za izvršeno krivično djelo iz čl. 216 KZ CG - »Vanbračna zajednica sa maloljetnikom« i jednu krivičnu prijavu za izvršeno krivično djelo iz čl. 216/20 KZ CG - »Vanbračna zajednica sa maloljetnikom u pokušaju«.
- ✓ Usvojen Standard zanimanja Saradnik u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti socijalne zaštite.
- ✓ Vlada je ostvarila značajne rezultate na planu održivosti javnih finansija. Izvorni prihodi budžeta u 2018. godini bili su na nivou od 1.746,4 miliona eura ili 37,9% procijenjenog BDP-a i u odnosu na ostvarene u

OSTVARENI REZULTATI

2017. godini veći za 180,1 miliona eura ili 11,5%. U odnosu na prethodnu godinu, kao rezultat pozitivnih trendova u makroekonomskom okruženju i efekata mjera fiskalne konsolidacije, sve kategorije poreskih i neporeskih prihoda zabilježile su rast.

- ✓ Preliminarni deficit centralnog nivoa države je iznosio 159,2 miliona ili 3,5% BDP-a što predstavlja smanjenje od 32,8 % u odnosu na 2017.
- ✓ Ostvaren je suficit Tekuće budžetske potrošnje u iznosu od 105,5 miliona eura ili 2,3% BDP-a, što ukazuje da je deficit budžeta nastao isključivo uslijed realizacije kapitalnog budžeta.

Grafik 1 - Ostvarenje suficita tekuće budžetske potrošnje

- ✓ Kapitalni budžet u iznosu od 264,7 mil.€ realizovan je na veoma visokom nivou, od preko 90% i ujedno predstavlja nominalno najviši iznos kapitalnih ulaganja do sada. Za izvođenje radova na prioritetnoj dionoci Autoputa u toku 2018. godine utrošeno je 165,2 mil. €.
- ✓ Izvršenje Kapitalnog budžeta, isključujući izdatke koji se odnose na projekat Autoputa, iznosi 90,83 mil.€ odnosno 111% planiranih izdataka. Takođe, značajna sredstva utrošena su za nastavak radova značajnih infrastrukturnih projekata iz oblasti: obrazovanja, sporta, kulture, socijalnog staranja, zdravstva i drugo. U isto vrijeme, Kapitalni budžet veći je za 12,8 mil. € u odnosu na realizovani u 2017. godini.

Naredni ključni koraci

- Usvajanje Strategije manjinske politike 2019-2024.
- Nastaviće se sa implementacijom mjera definisanih strateškim dokumentima od značaja za sistem javnih finansija.
- Kako je rizik refinansiranja postavljen kao najvažniji indikator, potrebno je da se u narednom trogodišnjem periodu sprovedu aktivnosti u cilju smanjenja istog, čime bi se smanjio rizik države na međunarodnom tržištu, a samim tim uticalo i na cijenu zaduživanja. U 2019. godini predviđeno je ažuriranje Strategije, što bi trebalo da obuhvati novu analizu duga i definisanje strategija upravljanja dugom u novom trogodišnjem razdoblju 2019-2021. godine.

PRIORITET 3:

Crna Gora - država koja podstiče razvoj nauke, obrazovanja i kulture za bolji ekonomski rast

Primarni cilj ovog prioriteta je izgradnja ekonomije zasnovane na znanju i vještinama kroz unapređenje kvaliteta obrazovanja, razvoj ljudskih resursa i istraživačkih kapaciteta, unapređenje naučne infrastrukture i povezivanje nauke sa privredom. To će direktno uticati na smanjenje nezaposlenosti i sveukupni ekonomski rast. Takođe, cilj ovog prioriteta je bolja iskorišćenost sektora kulture i njegovih potencijala za ostvarivanje ekonomskog razvoja.

U okviru Prioriteta 3 definisani su ciljevi

15. Omogućiti veći obuhvat djece s predškolskim obrazovanjem
16. Omogućiti bolje uslove za obrazovanje i naučno-istraživačku i inovativnu djelatnost
17. Obezbijediti više zaposlenih mladih ljudi, doktoranada i mladih doktora nauka
18. Omogućiti bolje obrazovanu i kvalifikovanu radnu snagu
19. Razvijati omladinski rad i aktivizam
20. Uspostaviti novu, krupnu naučnoistraživačku infrastrukturu u regionu Jugoistočne Evrope i nastaviti razvoj relevantne inovativne infrastrukture
21. Omogućiti internacionalizaciju obrazovanja i nauke
22. Afirmisati Crnu Goru kao privlačnu filmsku destinaciju
23. Valorizacija kulturne baštine u ekonomski i turističke svrhe i uspostavljanje javno-privatnih partnerstava
24. Afirmisati državni i kulturni identitet i multikulturalnost Crne Gore
25. Razvijati sektor kreativnih industrija kao pokretača ekonomskog progresa

U okviru Prioriteta 3 definisano je 11 ciljeva, u okviru kojih je definisano 17 ključnih obaveza.

Ukupan stepen realizacije za Prioritet 3 u 2018. godini je 94%, djelimično je realizovano 0%, a nerealizovano 6%.

PRIORITET 3

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ Povećan obuhvat djece predškolskim obrazovanjem na 70%, što je za 12% više u odnosu na školsku 2015/2016. godinu.
- ✓ Nova vaspitna jedinica u naselju Stari aerodrom u Podgorici počela je sa radom u septembru 2018. godine. U toku je izgradnja vaspitne jedinice u Tuzima.
- ✓ Otvoreno 10 vaspitnih jedinica, odnosno licencirano sedam privatnih predškolskih ustanova.
- ✓ Urađeno je opremanje 10 vaspitnih jedinica u saradnji sa Save the children, u kojima se sprovodi trosatni ili program interaktivnih službi.
- ✓ Od studijske 2017/2018. godine, studije na javnim ustanovama visokog obrazovanja u Crnoj Gori, su besplatne. Od 2021. godine, ovu mogućnost imaće i studenti magistarskih studija koji studiraju po reformisanom modelu studija, odnosno po modelu 3+2+3.
- ✓ Odobreno je 19 stipendija doktorandima u ukupnom iznosu od 746.700 €, na koji način je omogućeno da se na puno radno vrijeme bave istraživanjima, a po osnovu ugovora sa ustanovama na kojima su angažovani tokom trajanja doktorskih studija.
- ✓ Broj nezaposlenih visokoškolaca smanjena je za 11,6% u odnosu na prethodnu godinu.
- ✓ Nastavljena realizacija Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem. Nakon elektronskog povezivanja 3.298 visokoškolaca je ostvarilo pravo na stručno osposobljavanje u trajanju od devet mjeseci. Analize koje se sprovode pokazale su da oko 50% korisnika Programa nastavi radni angažman kod istog ili drugog poslodavca.
- ✓ U okviru projekta „Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost“, a koji se finansira iz kredita Svjetske banke, sprovedena je tokom 2018. godine, ponovna eksterna evaluacija ustanova visokog obrazovanja u Crnoj Gori ili tzv. follow-up evaluacija, koju je za potrebe Ministarstva prosvjete, sproveo tim nezavisnih međunarodnih eksperata, angažovnih od strane Evropske asocijacije univerziteta (EUA), u okviru Programa za institucionalnu evaluaciju (IEP).
- ✓ Angažovano 19 doktoranada stipendista, uz mjesecnu naknadu u visini od 700€, uz značajna sredstva za istraživanja, čiji je važan element međunarodna ili intersektorska mobilnost, u iznosu do 10.000 € godišnje.
- ✓ Uključeno je 577 učenika u dualni oblik obrazovanja, u školskoj 2018/2019. godini, od tog broja, u prvom razredu je uključeno 323 učenika, u drugom 198 i u trećem razredu 56. Broj stručnih i mješovitih škola koje realizuju dualni oblik obrazovanja je 26 u 18 opština.
- ✓ 150 nastavnika završilo je obuku za izradu obrazovnih programa, u skladu sa Katalogom programa stručnog usavršavanja.
- ✓ Prema podacima koji se prikupljaju za praćenje realizacije Godišnjeg plana obrazovanja odraslih, u toku 2017. godine u različite oblike edukativnih aktivnosti bilo je uključeno 27.962 učesnika/ce a u toku 2018. godine u različite oblike edukativnih aktivnosti bilo je uključeno 28.996 učesnika/ce.
- ✓ Usvojen Zakon o akademskom integritetu, koji će uticati na kvalitetnije pisanje radova, uvođenje metodologije pisanja radova, smanjenje broja djela kršenja akademskog integriteta i prvenstveno na razvoj svijesti o štetnosti plagijarizma i drugih oblika kršenja akademskog integriteta.
- ✓ Otvorena su tri omladinska centra/kluba (dva u Podgorici i jedan u Tuzima), u kojima mladi mogu besplatno učestvovati u omladinskim aktivnostima koje se zasnivaju na principima i metodama neformalnog obrazovanja i aktivnog učešća mladih.
- ✓ Planirana je realizacija najmanje 3 projekta za mlade iz oblasti preduzetništva, a podržana je realizacija 14 projekata iz ove oblasti, kao i tri projekta vezana za zapošljavanje mladih, u iznosu od 75.000 eura.
- ✓ Planirana je organizacija najmanje dvije obuke za osobe koje se bave omladinskom politikom, a podržana je organizacija 6 obuka.

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ U cilju internacionalizacije obrazovanja i nauke usvojen je Program za podsticanje inovativnih startapova.
- ✓ Usvojen Nacionalni program razvoja kinematografije 2018–2023. godina s Akcionim planom za 2018. godinu.
- ✓ Uspostavljen funkcionalni model za ubiranje sredstava za filmski fond i utvrđena visina izdvojenih sredstava.
- ✓ Formirana je Komisija za utvrđivanje predloga za povraćaj dijela sredstava utrošenih za proizvodnju kinematografskih djela.
- ✓ Ministarstvo kulture je predalo Nominacioni dosije za nematerijalno kulturno dobro, Bokeljska mornarica za upis na UNESCO Reprezentativnu listu.
- ✓ Otpočela je realizacija projekta uspostavljanja kreativnih habova (Creative Hub's) i obezbjedena su sredstva za rekonstrukciju objekata za habove u Kotoru i Baru, a u toku je izrada tehničke dokumentacije za habove u Podgorici i Bijelom Polju.
- ✓ Na osnovu Konkursa za dodjelu bespovratnih sredstava za razvoj kreativnih industrija, sa 50.000 eura podržano je 12 projekata.

Naredni ključni koraci

- Dalja implementacija Ugovora o finansiranju između Vlade Crne Gore i Univerziteta Crne Gore.
- Nastavak aktivnosti na usklađivanju upisne politike i potreba tržišta rada.
- Nastavak angažovanja doktoranada stipendista.
- Zapošljavanje visokokvalifikovanog kadra u okviru grantova za inovativne projekte po osnovu Konkursa iz 2018. i 2019. godine.
- Zapošljavanje visokokvalifikovanog kadra u okviru grantova za naučnoistraživačke projekte 2018.
- Zapošljavanje visokokvalifikovanog kadra u okviru IPA kolaborativne šeme planirano zapošljavanje.
- Nastavak aktivnosti na regionalnom projektu uspostavljanja Međunarodnog instituta za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope (SEEIIST), jačanje kapaciteta za mlade i iskusne istraživače za rad u Institutu i korišćenje savremene tehnologije i otpočinjanje faze izrade detaljnog plana projekta (Pripremne faze), koja podrazumijeva i izradu Biznis plana i uslova za lokaciju i dr.
- Nastavak aktivnosti na uspostavljanju Naučnotehnološkog parka (NTP) Crne Gore u Podgorici.
- ✓ Objavljivanje tendera za Projekat adaptacije.
- ✓ Priprema tendera za izbor izvođača radova i druge neophodne aktivnosti.
- Nastavak aktivnosti na stvaranju povoljnog ambijenta za rast i razvoj start-up-ova.
- ✓ Realizacija Konkursa za inovativne start-up-ove.
- ✓ Realizacija Konkursa za NIID za sufinansiranje aktivnosti namijenjenih podsticanju inovacione kulture.
- ✓ Realizacija AP Programa podsticanja inovativnih startapova za stvaranje povoljnog ambijenta za inovativni startap ekosistem.

PRIORITET 4:

Crna Gora - država uspješnih infrastrukturnih projekata

Primarni cilj ovog prioriteta je uspješna realizacija infrastrukturnih projekata za kvalitetniji život naših građana, i to kroz unapređenje saobraćajne infrastrukture odgovornim korišćenjem, efikasnim planiranjem, kvalitetnim održavanjem i upravljanjem, unapređenje sektora energetike povećanjem potrošnje energije iz obnovljivih izvora, obezbjeđivanjem veće sigurnosti snabdijevanja električnom energijom i prirodnim gasom, kao i kroz bržu digitalizaciju društva i uvođenje spektra novih informaciono-komunikacionih tehnologija-ICT.

U okviru Prioriteta 4 definisani su ciljevi:

26. Unapređenje dostupnosti, priuštivosti i kvaliteta isporuke energije
27. Obezbeđenje uslova za dalje poboljšanje energetske efikasnosti
28. Obezbijediti punu pokrivenost teritorije Crne Gore brzim internetom
29. Bolje povezivanje sjevera i juga Crne Gore kroz razvoj puteva, uz puno poštovanje standarda bezbjednosti i sigurnosti
30. Nastavak ravnomjerne obnove i modernizacije javne željezničke infrastrukture, voznih sredstava i postrojenja za održavanje vozova

Za realizaciju Prioriteta 4 ukupno je definisano 5 ciljeva, i u okviru cijelova ukupno 9 ključnih obaveza.

Ukupan stepen realizacije za Prioritet 4 u 2018. godini je 44%, dok je djelimično realizovano 56%, pri čemu treba imati u vidu činjenicu da su ciljevi višegodišnjeg karaktera te da će puni efekti biti vidljivi u srednjem, odnosno dugom roku.

PRIORITET 4

■ Realizovano

■ Djelimično realizovano

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ Zaključen ugovor o izradi Idejnog projekta sa Studijom opravdanosti i Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu za hidroelektranu "Komarnica". Ugovor je vrijedan preko 1,6 miliona eura, a rok za izradu Idejnog projekta sa pratećom dokumentacijom je 15 mjeseci.
- ✓ Zaključen Ugovor o zakupu zemljišta u svojini države za izgradnju solarne elektrane snage veće od 200 MW. na lokalitetu Briska Gora- Opština Ulcinj.
- ✓ U toku 2018. godine realizovane su brojne aktivnosti u okviru Projekta Transbalkanskog elektroenergetskog koridora, sa povezivanjem elektroenergetskih sistema Crne Gore i Italije podmorskim kablom.
- ✓ Realizacija projekta u dijelu TS Lastva, DV Lastva - Čevo-Pljevlja je oko 90%.
- ✓ U prethodnom periodu realizovane su brojne aktivnosti u okviru projekata primarne i sekundarne distributivne mreže: nabavka opreme, izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata, izvođenje radova na uzemljenu neutralne tačke u 35kV i 10 kV mreži i dr.

U minutima

CEDIS 2018.	Index	Planirani	Neplanirani	Ukupno
	SAIDI(min)	802,33	1954,46	2756,79
	SAIFI	6,18	29,53	35,71

U satima

CEDIS 2018.	Index	Planirani	Neplanirani	Ukupno
	SAIDI(h)	13,37	32,57	45,95
	SAIFI	6,18	29,53	35,71

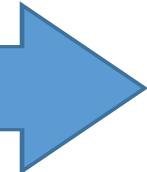
- ✓ U okviru Projekta uspostavljanja naprednog sistema za mjerjenje električne energije, i drugim aktivnostima -ugradnja pametnih brojila ukupno je uloženo 11.871.331€ i instalirano je 25.788 AMM brojila. Ukupan broj instaliranih pametnih brojila u DS (na dan 31.12.2018. godine) iznosio je 300.938, što znači da je cca. 78% kupaca u konzumu CEDIS-a.
- ✓ Kroz Program „Energy Wood“ i „Energetski efikasan dom“ realizovano ukupno oko 115 beskamatnih kredita za domaćinstva, preko kojih su građani obezbijedili: kupovinu i ugradnju sistema za grijanje na moderne oblike biomase (pelet, briket); ugradnju termoizolacije na fasadi stambenog objekta i ugradnju energetski efikasne fasadne stolarije.
- ✓ Kroz Projekat energetske efikasnosti u Crnoj Gori završeno je izvođenje građevinsko-zanatskih radova u domovima zdravila Andrijevica, Kolašin i Nikšić i zdravstvenim stanicama Petnjica i Murino, čime su se uslovi boravka i rada u ovim objektima značajno unaprijedili.
- ✓ U julu 2018. potpisana je novi Ugovor o zajmu sa IBRD-om za implementaciju druge faze projekta „Energetska efikasnost u Crnoj Gori“ (MEEP 2). Vrijednost projekta je 6 miliona eura. Predmet druge faze projekta je primjena mjera energetske efikasnosti u zdravstvenim objektima i kreiranje održivog sistema finansiranja projekata energetske efikasnosti u javnom sektoru.
- ✓ Od jula do decembra 2018. godine, u okviru MEEP 2, sprovedene su sljedeće aktivnosti:
  - potpisana je ugovor za izvođenje radova na unapređenju energetskih karakteristika u domovima zdravila Berane, Plav i Rožaje.
  - raspisana je poziv za dostavljanje ponuda za izvođenje radova na primjeni mjera energetske efikasnosti u objektima Opšta bolnica Bar i Dom zdravlja Ulcinj. Rok za završetak evaluacije

OSTVARENI REZULTATI

ponuda je 15. maj 2019. godine.

- ✓ U okviru druge faze "Programa energetske efikasnosti u javnim zgradama" (EEPPB II), koji se finansira iz donacije i kredita, obezbeđenim od strane KfW banke u iznosu od 22,743 miliona eura. Završeni radovi na primjeni mjera energetske efikasnosti u okviru EEPPBII u 5 obrazovnih i jednoj socijalnoj ustanovi. Vrijednost ugovorenih/izvedenih radova iznosi 6 miliona eura.
- ✓ Registrovan je konstantan porast i u broju aktivnih i u broju instaliranih priključaka pristupnih mreža nove generacije dinamikom koja je bila brža nego što je to Ministarstvo ekonomije planiralo Strategijom razvoja informacionog društva i Srednjoročnim programom rada Vlade Crne Gore.
- ✓ Planirana vrijednost ključnog indikatora uspješnosti u pogledu pokrivenosti teritorije Crne Gore brzim internetom značajno je premašena. Naime, NGA mreže su na kraju godine bile dostupne za 71% domaćinstava u Crnoj Gori, u odnosu na planiranih 60%.
- ✓ Nastavljeni su radovi na izgradnji prioritetne dionice Smokovac – Uvač – Mateševu autoputa Bar – Boljare i trenutno se različitim intezitetom izvode duž čitave trase.
- ✓ Izvode se radovi na izgradnji obilaznice Rožaje II faza. Ugovorena vrijednost radova je 19.778.320,09 €. Projekat se finansira iz potpisanih kredita sa EIB. Vrijednost izvedenih radova je 7.654.850,03 €, od čega u 2018. godini 5.677.018,02.
- ✓ Završena je rekonstrukcija dionice puta (izgradnja bulevara) Podgorica – Petrovac, dionica skretanje za aerodrom Golubovci – početak obilaznice Golubovci. Ukupna vrijednost izvedenih radova koji su se finansirali preko Direkcije za saobraćaj je 3.660.275,72 €, od čega u 2018. godini - 3.300.176,40 €.
- ✓ U toku je rekonstrukcija dionice magistralnog puta M-2.3 (izgradnja bulevara) od Podgorice-Cetinjski semafori, do mosta na rijeci Sitnici.
- ✓ U tekuće i investiciono održavanje javne željezničke infrastrukture uloženo je 12,88 miliona eura.

Naredni ključni koraci

-
- Nastavak radova na izgradnji prioritetne dionice Smokovac – Uvač – Mateševu autoputa Bar – Boljare
  - Nastavak aktivnosti na izgradnji HE Komarnica. Usvajanje Detaljnog prostornog plana višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu. Finalizacija idejnog projekta shodno DPP .
  - Izrada tenderske dokumentacije i raspisivanje javnog oglasa za izgradnju vjetroelektrane na teritoriji opština Bar i Budva.
  - Razmatranje mogućnosti za raspisivanje javnog oglasa za izgradnju Solarne elektrane na lokalitetu Velje Brdo Podgorica.
  - Sagledati mogućnosti za realizaciju projekta izgradnje vjetroelektrane Gvozd, Opština Nikšić.
  - Nabavka softvera za proračun energetskih karakteristika zgrada.
  - Nastaviti radove na rekonstrukciji jedne predškolske ustanove u Herceg Novom i raspisivanje tendera za odabir izvođača radova na rekonstrukciji i adaptaciji administrativnih objekata u Podgorici u sklopu "Programa energetske efikasnosti u javnim zgradama".
  - U cilju daljeg razvoja puteva nastaviće se aktivnosti na realizaciji rekonstrukcije puteva u skladu sa planovima.

PRIORITET 5:

Crna Gora - država koja brine o zdravlju i dobrobiti svojih građana i zdravoj životnoj sredini

Cilj ovog prioriteta je stvaranje uslova za dostupan, kvalitetan i dugoročno održiv sistem zdravstvene zaštite sa građaninom u centru sistema, sa posebnim fokusom na promociju i prevenciju, blagovremeno liječenje, rehabilitaciju i njegu. Takođe, cilj nam je poboljšanje uslova života i stanovanja građana, smanjenje siromaštva, efikasna i pravovremena podrška ranjivim grupama i permanentna zaštita najosjetljivijih, posebno djece, uz poštovanje principa jednakih šansi za sve.

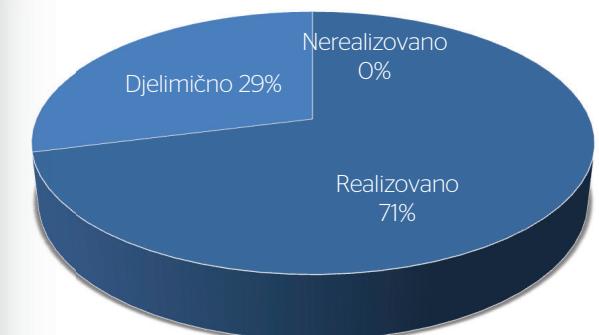
U okviru Prioriteta 5 definisani su ciljevi

31. Podizanje kvaliteta zaštite zdravlja građana, kroz brz i jednostavan pristup uslugama, unapređenje preventivne zdravstvene zaštite, farmaceutske politike i položaja i standarda zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika
32. Unapređenje zdravlja sportista
33. Unaprijeđen sistem socijalne i dječje zaštite
34. Unaprijeđen sistem socijalnih usluga u skladu sa potrebama
35. Bolji socijalni i ekonomski položaj građana
36. Unaprijeđeni uslovi života i stanovanja građana
37. Unapređenje stanja životne sredine

U okviru Prioriteta 5 definisano je 7 ciljeva, u okviru kojih je definisano 21 ključnih obaveza.

Ukupan stepen realizacije za Prioritet 5 u 2018. godini je 71%, djelimično je realizovano 29%, a nerealizovano 0%.

PRIORITET 5

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ Započete su aktivnosti na sprovođenju preventivnih pregleda:
  - 5793 žene je pozvano na preventivni pregled u sklopu programa ranog otkrivanja karcinoma grlića materice, od čega se odazvalo 62,14%, tj. oko 3600 žena.
  - Preventivni pregledi dojke i debelog crijeva uspješno se sprovode, od ukupnog broja pozvanih odazvalo se 81,8%.
  - Urađeno je 579 kolonoskopija u istom periodu.
  - Povećan broj termina za skrining program karcinoma dojke sa 20 na 35 termina dnevno.
- ✓ Obezbijedena su sredstva u iznosu od 175.000,00€ za prevenciju HIV/AIDS, kroz povećanje pristupa rizičnim grupama (seksualne radnica, MSM, intravenski korisnici droga), dijeljenje medicinskih sredstava, savjetovanje i kvalitetan preventivni servis.
- ✓ Nabavljena je oprema u ukupnoj vrijednosti 10,7 miliona eura za potrebe ZU u Crnoj Gori.
- ✓ Realizovan godišnji program kontinuirane medicinske edukacije za 400 ljekara, i nastaviće se obuka za još 300 ljekara.
- ✓ Upisano je 100 dr medicine na specijalističke i uže specijalističke studije u aprilskom i septembarskom roku 2018. godine.
- ✓ Ministarstvo zdravlja vrši uplate sredstava u iznosima od po 50.000€ mjesечно Stambenoj zadruzi zdravstvenih radnika „Zdravstvo“, za potrebe rješavanja stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu.
- ✓ Završeni radovi na izgradnji zgrada u Nikšiću i Podgorici za potrebe zdravstvenih radnika. Predmetni stambeni objekti broje ukupno 167 stambenih jedinica, od kojih je 97 jedinica dodijeljeno zdravstvenim radnicima u Podgorici, a 70 porodica je riješilo stambeno pitanje u Nikšiću.
- ✓ Donesena nova Lista ljekova. Novim konceptom liste (osnovna i doplatna), proširena je paleta ljekova, pri čemu je postignuta veća dostupnost i izbor ljekova za osjetljivu populaciju pacijenata i pacijente sa hroničnim oboljenjima.
- ✓ Usvojen je Zakon o sportu kojim je propisana obaveza osnivanja Zavoda za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti sportista, u cilju unificiranja pregleda sportista kao i unapređenje ove oblasti.
- ✓ Vlada Crne Gore donijela je Strategiju razvoja sporta u Crnoj Gori 2018-2021.
- ✓ Organizovano je predavanje o važnosti pravilnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista na kom je prisustvovalo 30 sportista iz šest nacionalnih sportskih saveza, uzrasta od 14-16 godina.
- ✓ Otvoren je dnevni boravak za djecu sa smetnjama u razvoju u opštini Danilovgrad i uslugu koristi 11 djece.
- ✓ Povećan broj djece u hraniteljskim porodicama za 17,1 %.
- ✓ Opredijeljeno je 6 miliona eura za mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanje lica sa invaliditetom.
- ✓ Kroz finansiranje grant šema -bespovratnih sredstava za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom u 2018. godini, kroz dva javna poziva, uključeno je 400 lica sa invaliditetom.
- ✓ Završena je realizacija 54 projekta po javnom pozivu iz 2017. godine u koje je bilo uključeno 428 lica sa invaliditetom.
- ✓ U mjeru profesionalne rehabilitacije uključeno je 441 lice sa invaliditetom.
- ✓ 421 poslodavac ostvaruje subvenciju zarade za zapošljavanje 660 lica sa invaliditetom i to za 254 lica sa invaliditetom zaposlena na određeno vrijeme i 406 lica sa invaliditetom zaposlenih na neodređeno vrijeme.
- ✓ Počeo sa radom JU Dom starih Pljevlja. U ovoj ustanovi smješteno je 36 korisnika.
- ✓ Otvorena su 4 dnevna boravka za starije u opštinama Bijelo Polje, Plav, Rožaje i Prijestonici Cetinje.
- ✓ Otvorena su 3 krizna centra za podršku žrtvama nasilja u opštinama Herceg Novi, Kotor i Glavni grad Podgorica.
- ✓ 9.311 porodica ostvarilo je socijalnu podršku kroz materijalno obezbjeđenje za koje namjene je obezbijeđeno

OSTVARENI REZULTATI

10.926.991,07 eura. Zajedno sa ostalim materijalnim davanjima ukupno obezbijeđena sredstva na nivou godine iznosila su 76.204.584,88 eura.

- ✓ U saradnji Centara za socijalni rad Crne Gore i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore sačinjeno je 3878 individualnih planova aktivacije. Aktivacija korisnika MOP-a ima za cilj da osnaži korisnike i pomogne pri uključivanju na tržište rada.
- ✓ Nastavljena je realizacija Projekta 1000+, potpisano je 372 predugovora čija je vrijednost 19.775.769,21 eura i odobren je 351 kredit čija je vrijednost 17.208.728,88 eura.
- ✓ Podnijeto je preko 50000 zahtjeva za legalizaciju nelegalnih objekata, po podacima dostavljenim od strane jedinica lokalne samouprave.
- ✓ Uplaćeno je 600.000 eura za rješavanje stambenih pitanja radnika zaposlenih u prosvjeti.
- ✓ Završeno je postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda u opštini Herceg Novi.
- ✓ Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda u Opštini Pljevlja je pušteno u probni rad u novembru 2018. godine, a nastavljene su aktivnosti na pripremi dokumentacije i izgradnji postrojenja u ostalim opštinama.
- ✓ U oblasti upravljanja otpadom završena je sanacija:
  - neuređenog odlagališta „Vrtijeljka“ -Cetinje
  - neuređenog odlagališta „Vasove vode“ -Berane
  - neuređenog odlagališta „Zaugline“-Šavnik
  - neuređenog odlagališta „Komarača“- Plav
- ✓ Izgrađeno je šesto reciklažno dvorište u Podgorici.
- ✓ Urađen Glavni projekat za:
  - izgradnju reciklažnog dvorišta sa sortirnicom za opština Berane;
  - izgradnju transfer stanice u opštini Andrijevica;
  - Izgradnju transfer stanice u opštini Mojkovac.
- ✓ U cilju podizanja svijesti u pogledu značaja upravljanja otpadom u jedinicama lokalne samouprave realizovano je po 15 radionica na temu „Odvojeno sakupljanje otpada je moja odluka“ „Kompostiranje otpada u domaćinstvima“ i „Upravljanje opasnim komunalnim otpadom“.

Naredni ključni koraci

Naredni koraci za realizaciju ovog cilja:

- Smanjenje vremena čekanja na prvi specijalistički pregled do 30 dana.
- Implementacija Projekta uvođenja elektronske zdravstvene kartice kojim će se postići smanjenje mogućnosti zloupotreba, građani ne čekaju ovjeru knjižica, komforntiji pristup građanina zdravstvenoj zaštiti.
- Izmjene Zakona o zdravstvenoj zaštiti u cilju formiranja adekvatnog pravnog osnova za donošenje Pravilnika o nagrađivanju zdravstvenih radnika.
- Formiranje posebnog fonda za skupe ljekove i ljekove za rijetke bolesti.
- Početak rada Centra za rehabilitaciju u Podgorici, kojim treba da se omogući razvoj servisa podrške koji će doprinijeti kvalitetu života i zapošljavanju lica sa invaliditetom.
- Uspostavljanje Centra za zbrinjavanje zaplijenjenih i ozlijedjenih zaštićenih vrsta životinja sa zoološkim vrtom u Beranama.

PRIORITET 6:

Crna Gora - država sa snažnom međunarodnom pozicijom

Primarni cilj ovog prioriteta je unaprijediti regionalnu poziciju i međunarodni ugled Crne Gore kao kredibilne članice NATO i buduće članice Evropske unije. Da bismo to postigli, radićemo na sprovođenju bezbjednosne politike u skladu sa standardima NATO i ispunjavanju svih obaveza iz pregovora za članstvo u EU, kako bismo građanima Crne Gore osigurali što bolji i kvalitetniji život.

U okviru Prioriteta 6 definisani su ciljevi

38. Ostvarivanje unutrašnje spremnosti za zatvaranje pregovora s EU do 2020;
39. Priprema sistema za efikasno sprovođenje evropskih strukturnih i investicionih fondova, uz maksimalno korišćenje sredstava Ipe;
40. Unapređenje regionalne saradnje i dobrosusjedskih odnosa, kao i sveukupnih veza sa državama članicama EU i NATO, te politički i ekonomski uticajnim partnerima kroz snaženje dipomatsko-konzularne mreže;
41. Produbljivanje veza matične države sa crnogorskim iseljenicima;
42. Intezivni nastavak integracije u NATO kroz implementaciju politika NATO i aktivni doprinos istim, usklađivanje sa standardima NATO, uključujući i unapređenje sposobnosti kapaciteta Vojske Crne Gore za izvršenje najmenskih zadataka, samostalno i u saradnji s NATO saveznicima;
43. Modernizacija i opremanje Vojske Crne Gore u skladu sa standardima NATO
44. Snaženje imidža Crne Gore kao zemlje sporta kroz podršku crnogorskim vrhunskim sportistima, kao našem brendu u svijetu.

U okviru Prioriteta 6 definisano je 7 ciljeva, u okviru kojih je definisano 17 ključnih obaveza.

Ukupan stepen realizacije za Prioritet 6 u 2018. godini je 88%, djelimično je realizovano 12%, a nerealizovano 0%.

PRIORITET 6

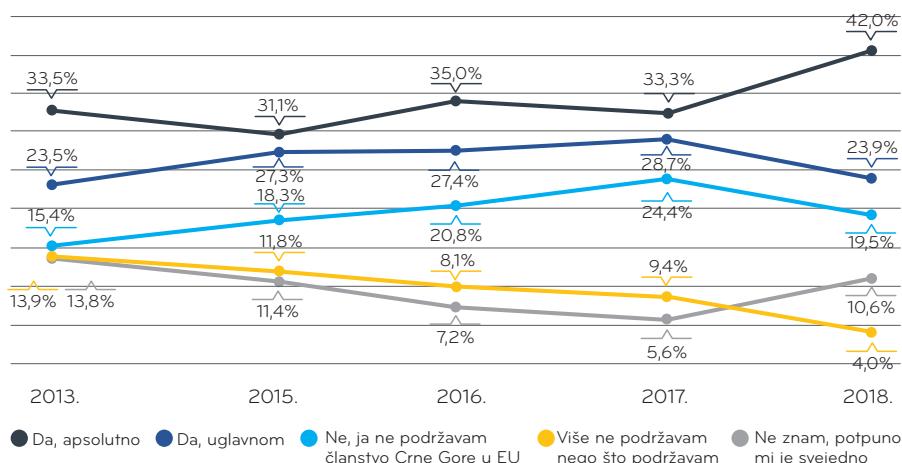
OSTVARENI REZULTATI

- ✓ Crna Gora je ostvarila internu spremnost za otvaranje pregovora u poglavlju 8 - Konkurenčija, ispunjenjem svih pet početnih mjerila.
- ✓ Nastavljene su aktivnosti na ispunjenju završnih mjerila, pa se očekuje da će Crna Gora u toku 2019. godine dostići internu spremnost za privremeno zatvaranje šest pregovaračkih poglavlja: 6 - Privredno pravo, 7 - Pravo intelektualne svojine, 10 - Informatičko društvo i mediji, 20 - Preduzetništvo i industrijska politika, 21 - Trans-evropske mreže i 28 - Zaštita potrošača i zdravlja.
- ✓ U oblasti planiranja javnih politika kroz uspostavljanje okvira za bolji kvalitet strategija, u 2018. godini je:
  - Uspostavljen pravni okvir za strateško planiranje usvajanjem izmjena Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG, broj 13/18) i donošenjem Uredbe o načinu i postupku izrade, usklađivanja i sprovodenja strateških dokumenata („Službeni list CG“, broj 54/18) s pratećom Metodologijom razvijanja politika, izrade i sprovodenja strateških dokumenata.
  - Ustanovljen set mehanizama za unapređenje kvaliteta strategija

U odnosu na unapređenje informisanosti građana o procesu pristupanja EU:

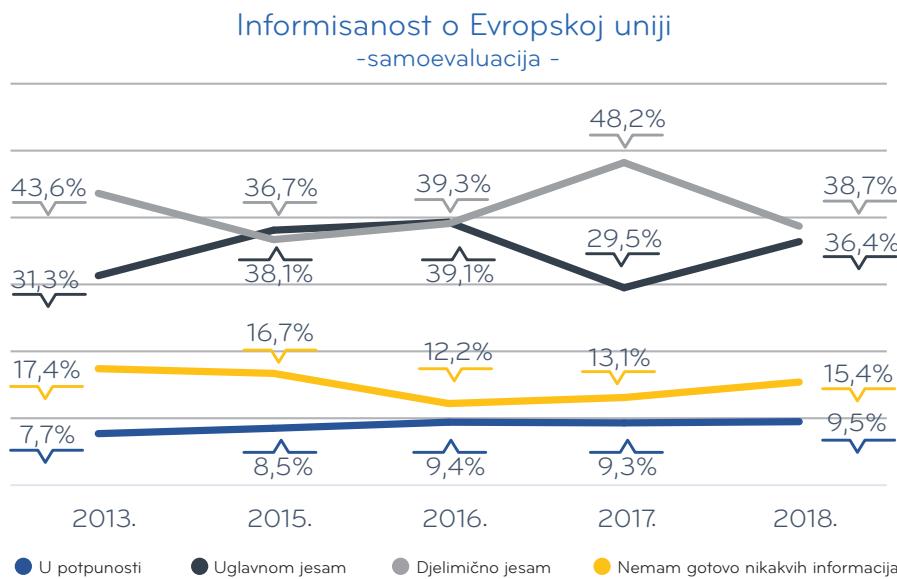
- ✓ Posljednje istraživanje javnog mnjenja, iz septembra 2018. godine, je potvrdilo stabilan pozitivan trend koji imamo godinama kad je pitanju stav građana u odnosu na integraciju Crne Gore u EU.
- ✓ Pozitivan stav o EU ima 67,4% građana, a pristupanje Crne Gore EU lično podržava 65,9% građana. Takođe, više od 82% građana u različitoj mjeri informisano o pristupanju naše države EU, što je u skladu sa ciljem postavljenim Srednjoročnim programom rada Vlade 2018-2020.

Podrška pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

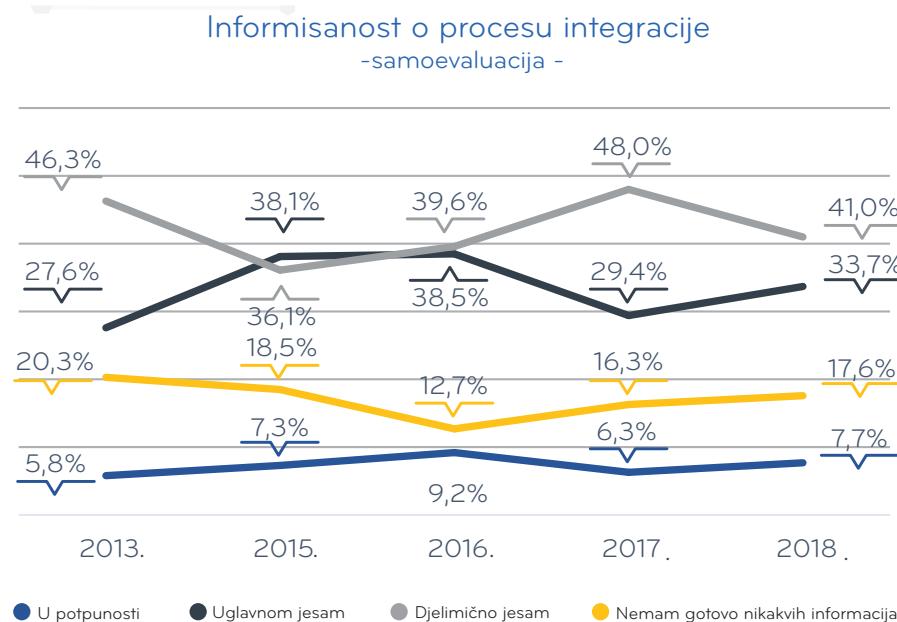

Grafik 1: Podrška pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji kroz vrijeme u odnosu na intenzitet podrške, Istraživanje javnog mnjenja o percepciji evropske integracije Crne Gore 2013-2018. godine

OSTVARENI REZULTATI

Grafik 5: Odgovor na pitanje koliko sebe smatrate informisanim o Evropskoj uniji u odnosu na intenzitet, Istraživanje javnog mnjenja o percepciji evropske integracije Crne Gore 2013-2018. godine

Grafik 6: Odgovor na pitanje koliko sebe smatrate informisanim o procesu integracije u odnosu na intenzitet, Istraživanje javnog mnjenja o percepciji evropske integracije Crne Gore 2013-2018. godine

OSTVARENI REZULTATI

- ✓ Istraživanje je pokazalo da građani najviše informacija na ovom polju očekuju od Vlade (55%), medija (31,8%) i Kancelarije za evropske integracije (25%). **Čak 72,4% ispitanika, smatra da je Vlada Crne Gore institucija koja pruža veliki ili ključan doprinos integracionom procesu, što je za nas važan pokazatelj i smjernica za rad u narednom periodu.**

Koliki je doprinos sljedećih institucija procesu integracije Crne Gore u EU?

Klučni ili doprinos u velikoj mjeri

Vlada	72,6%
Skuština	62,2%
Kancelarija za evropske integracije	61,5
Mediji	61,4
Članovi pregovaračkog tima za vođenje pregovora Crne Gore u EU	54,1%
Institucije pravosuđa (Ministarstvo pravde, sudovi, tužilaštva)	51,5%
Skupštinski odbor za evropske integracije	49,1%
Nevladine organizacije	49,1%
Političke partije	49,0%
Istaknuti pojedinci	48,0%
Privredna udruženja	42,1%
Poslovna zajenica i sindikati	41,0%
Akademска zajednica	40,9%

- ✓ Isplaniran je utrošak 36,1 milion eura (koliko iznosi godišnja alokacija sredstava) za podršku sektorima Vladavina prava i temeljna prava, Poljoprivreda i ruralni razvoj, Obrazovanje, zapošljavanje i socijalna politika i Demokratija i upravljanje.

Dodatno, za program IPARD je opredijeljeno 7 miliona eura, a za Instrument za civilno društvo 1 milion eura.

- ✓ Usvojen Godišnji akcioni program IPA 2018 Odlukom Evropske komisije C(2018) 8189 od 5. decembra 2018. godine.
- ✓ Vlada je donijela odluke o otvaranju ambasada u Kraljevini Danskoj (Kopenhagen) i Kraljevini Holandiji (Hag), kao i Generalnog konzulata u Republici Turskoj (Istanbul), i Kancelarije u Republici Azerbejdžan (Baku).
- ✓ Otvoreni su konzulati na čelu sa počasnim konzulom u Gruziji (Tbilisi), Poljskoj (Bigošću), na Filipinima (Manila) i u Kraljevini Belgiji (Antverpen).
- ✓ U toku 2018. godine Uprava za dijasporu pružala je logističku i finansijsku pomoć u realizaciji ideja i aktivnosti od interesa za iseljeništvo i maticu čiji su nosioci organizacije iseljenika. Intenzivno se odvija komunikacija sa iseljenicima o dešavanjima u matici, kao i upoznavanje matice sa dešavanjima u iseljeništvu preko njihovih portala i društvenih mreža. Uspješno su realizovane brojne aktivnosti.
- ✓ Realizovane su brojne posjete crnogorskim iseljeničkim zajednicama, manifestacija „Dani iseljenika“, kao i škola jezika „Crna Gora moja postojbina“ koju su pohađala djeca iseljenika iz 15 zemalja, a otvorene su crnogorske sobe u Turskoj i Makedoniji.
- ✓ Započet je projekat izdavanja iseljeničkih knjižica.
- ✓ Izrađena je web aplikacija za evidenciju iseljenika.
- ✓ Vlada je donijela Odluku o organizacijsko-formacijskoj strukturi i veličini Vojske Crne Gore, u skladu sa kojom

OSTVARENI REZULTATI

će donijeti Formaciju VCG najkasnije 30.4.2019. godine.

- ✓ Adaptiran i sertifikovan Vazduhoplovno-operativni centar Vazduhoplovstva Vojske Crne Gore.
- ✓ Usvojena Strategija nacionalne bezbjednosti i Akcioni plan za implementaciju Strategije.
- ✓ Donijet novi Strategijski pregled odbrane Crne Gore (SPO).
- ✓ Donijet Dugoročni plan razvoja odbrane (DPRO) u decembru 2018. godine.
- ✓ Vlada je utvrdila Predlog strategije odbrane koji je dostavljen Skupštini Crne Gore radi donošenja.
- ✓ Nabavljena su 3 višenamjenska helikoptera kroz kreditni aranžman na pet godina, ukupan iznos sredstava 30 miliona eura.
- ✓ Isporučeno je šest lako oklopljenih terenskih vozila.
- ✓ Ministarstvo sporta i mladih je osim putem javnog konkursa, dodatno izdvojilo 110.805,00 eura za podršku organizaciji velikih međunarodnih takmičenja i učešće na međunarodnim takmičenjima, čime su podržane 3 sportske organizacije.
- ✓ Opredijeljeno je 305.000,00 eura za dalju realizaciju aktivnosti na pripremi Igara malih država Evrope 2019. godine. Crna Gora je prvi put domaćin ovog multi-sportskog događaja, koji će se od 27. maja do 01. juna 2019. godine održati u Budvi, Baru, Tivtu, Cetinju i Podgorici. Navedeno takmičenje okupiće preko 2000 učesnika iz Malte, Andore, San Marina, Islanda, Luksemburga, Lihtenštajna, Monaka, Kipra i Crne Gore.
- ✓ Podržano je 38 sportskih organizacija, od čega 36 nacionalnih sportskih saveza za redovne programske aktivnosti koje obuhvataju reprezentativne nastupe i 2 sportska kluba.
- ✓ 10. mart obilježava se kao Dan reprezentacija. Koncept navedenog događaja osmišljen je kao jednodnevno predstavljanje sportskih organizacija pod reprezentativnim obilježjima, revijalnog je karaktera i bazira se na promociji pravih vrijednosti u crnogorskom sportu.

Naredni ključni koraci

- U pogledu ispunjenja obaveza koje proističu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), nastaviće se intenzivan dijalog s EU kroz sastanke Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje, Odbora za stabilizaciju i pridruživanje i niz drugih sastanaka zajedničkih tijela.
- Što se tiče regionalne saradnje, nastaviće se s koordinacijom sprovođenja prekograničnih i transnacionalnih programa, kao i sprovođenje makroregionalnih strategija EU u Crnoj Gori, od kojih su najznačajnije Jadransko-jonska i Dunavska.
- Razmatranje najboljih opcija za nabavku radara; izbor najpovoljnije ponude.

OCJENA REALIZACIJE SREDNJOROČNOG PROGRAMA RADA VLADE U 2018. GODINI, SA PREPORUKAMA ZA DALJU REALIZACIJU

Na osnovu prezentiranih podataka može se konstatovati da su obaveze predviđene Srednjoročnim programom rada Vlade u 2018. godini realizovane planiranim dinamikom. Ostvareni su značajni rezultati, pri čemu treba imati u vidu da su obaveze uglavnom višegodišnjeg karaktera i efekti će biti vidljiviji u srednjem, odnosno dugom roku. Postavljeni ciljevi i, s tim u vezi, indikatori za praćenje uspjeha, u skladu su sa aktuelnim razvojnim politikama za pojedine oblasti djelovanja. Na osnovu datih podataka o realizaciji i predloga aktivnosti u narednom periodu, može se zaključiti da treba nastaviti sa realizacijom Srednjoročnog programa rada Vlade istom dinamikom, uključujući, ukoliko je potrebno, na osnovu ostvarenih rezultata, neophodna prilagođavanja planiranih obaveza.